

A'

TSASZÁRI és KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Költ *Bétsben*, Karátson' Havának
(Decembernek) 18-dik napján,
1792-dik Esztendőben.

Aquisgranum (Aachen) Városából (melly
Lüttich, és *Kolónia* Városok között
fekszik, ahhoz 6, ehez pedig 8 mért-
földnyire), Dec. 3-dik napján.

Hosszas, és egész környülállásos tudó-
sítást ne várjanak tőlem az Urak, a' mostani
környülállásokban: mert szüntelen járok
kelek, 's ezeredikszert se ülhetek olly asztal
mellé, a' hol a' körmömbe ne állana a
hideg. A' Török háború, tsak farsang'
múlattság volt ehez képest. Nem azért,
k k k mint-

mintha itt, fogasabb ellenségre akadtunk volna koránt sem; hanem azért, mivel már fél ezteendője, hogy szüntelen útban, még pedig, a' mostoha idők' járása miatt felette alkalmatlanban voltunk. Holminket (bagá-zsiánkat) kéntelenek voltunk majd mindég hátra hagyni, és csak egy izál kabátban, vagy mentében, 's köpönyegben, sokszor az üres kulats mellett ditsértük a' jó Tokaji, vagy Budai bort. Meg kell azonban valla-nom, hogy más részről ez a' sanyarúság használt: mert még inkább neki edzette (keményítette) Népünket. — Nov, 27-dikén vala az utolsó ütközetünk, *Lüttich*hez két mértföldnyire fekvő *Oreye* nevű helységnél, a' *Brüsszel* felé vivő ország-útjában. Ezen ütközetről mondhatom, hogy talám még véresebb volt a' *Monsinál* is; mert a' mint el-kezdte a' két Fél reggel, mihelyest lát-hatott, az ágyúzást: meg-szűnés nélkül folytatta azt, valameddig csak tzelozhatott. Itt is tsudát tett a' mi maroknyi Népünk, mert nem eresztette a' Frantziákat előbb nyomúlni egész estig: akkor, által takarod-tunk *Lüttich*nél egynehány hidakon a' *Mösa* (*Maas*) vizén. — *Dümourier* Frantzia Gene-rális' előljáró Serege mindjárt bé-szállott a' *Lüttichi* külső Városokba, más nap pedig a' belső Városba is. — Hogy mind két részről sokra ment az el-esttek' és sebese-k' száma: könnyen el lehet gondolni. Közöt-tünk leg-többet szenvedtek az *Uhlánus*, és *Odonell* nevet viselő Izabad Seregek. *Esz-terházy* Huszár Regimentjéből Kapitány Gr. *Kinszky Ferentz*' Svadronjából egy Hadnagy

(a' nevét még nem tudhattam bizonyosan) igen szerentsétlenül járt. Fel-lovaglott t. i. a' Kapitánnyával egy dombra, hogy megnézze a' Frantziákat; 's hát midőn már a' dombon lett volna szegény feje: úgy találta egygy ágyú-golyóbis, hogy mindjárt szörnyű halált holt. A' Kapitány' oldalát is úgy érte a' golyóbis'szele, hogy tüstént le-fordúlt lováról, 's fél holttan vitetett - el a' dombról. A' mint hallom, még most sints elzén. — Ma érkezék - ki Belgyiomnak Izélső Tartományából *Limburgból*, 's Gróf *Clerfait* Vezérünkkel a' Rajna - vize felé vesszük útunkat. — Benn maradtak még Belgyiomban: Hertzeg *Hohenlohe*, és *Beaulieu* Generálisaink, *Luxemburg*, és *Namur*. Várainak védelmezésére.

A' Frantziák ugyan meg - akadtak a' Belgáknak nagy részével: mert ezek, még kényszerítő ajánlásra sem akarják bé venni a' Frantzia Konstitutiót. Csak azt kiáltják, hogy ők a' régi Konstitúció mellett maradnak; t. i. hogy a' mint eddig: úgy ennek-utánna is legyenek Papi, Nemesi, 's Polgári Rendek; és maradjon meg maga valóságában a' Római Katholika Vallás. — Éppen most hallom, hogy *Antverpia* Várát meg - vevék a' Frantziák Nov. 28-dika' estvéjén, mellyet Novemb. 25-dik napjától fogva keményen víttak. “

Béts. Hertzeg *Valdeg* fogadott Hazánkfia (Indigena), kinek *Thionville* Varánál elhordta egyik karját az ágyú-golyóbis, a' napokban ide érkezett. Karja' vesztesége eránt, ezzel vizagfztalja magát a' vig termé-

szetű vitéz Hertzeg: *Eleget szolgált, úgy-
mond, a' karom 48 esztendőig.* — Beszéli,
hogy a' mint nyomultak *Frankfurt* felé a'
Prusszusok, ő Hisége is azon jött *Béts* felé.
Egy Postamester arra a' vakmerőségre vete-
medett, hogy a' Prussziai Királynak vala-
melly titkos rendeléséről le-törte a' petsétet,
's közlötte azt a' Frantziákkal. Értésére
esvén ez a' Királynak, tüstént fel-köttette a'
Postamestert tulajdon háza előtt.

Egy Német Újság után, sok más nyelv-
ven írott Újságok is ki-hirdették azt hibás-
san, hogy Gr. *Kinszky József*, *Béts Városa'*
Komendánsa, a' Frantziák ellen fog menni.
Erről, maga a' Kommandáns Úr semmit
sem tud.

Gen. *Vallisch*, a' ki nagyon víg Várossá
változtatta egy időben *Nagy-Váradot*, most
itt igen beteg.

A' *Jelachich* (ez előtt *Pálffi János*)
gyalog Reg. jének nagy érdemű Oberstere
Liptay Antal ő Nagysága, egy szabad Se-
regnek fel-állítására kér engedelmet ő Fel-
ségétől, melly nyomos kérésnek nagy Elő-
mozdítói vagynak a' mint értjük.

A' *Kotyimi Rájából*, Dec. első napján.

„Éppen ma kaptunk parantsolatot,
hogy Regimentünk (a' *Tsászár Magyar*
Lovas Regimentje) háborúi lábra álljon,
és a' szabadságosokat azonnal bé-hivjuk. —
Az *Odonell*' és *Laudon*' szabad Seregébe,
Legényeket verbuálnak itt a' Rájában Huszár-
jaink; de isak külső Tartományokbélieket,
kiknek formaruhájok: zöld kabát, és lábbliz
veres

veres magyar nadrág; bakkants, és tsákós süveg. “

(Szeretnénk meg-tudni, ezen Levél' érdemes Írójától: ha vallyon az általa említett verbuálás egy-e azzal, mellyről egy *Lemberg*i tudósítás jelenti, hogy foly *Gallitziának* főbb helyeiben musika szó alatt, és pedig olly derék elő-menetellel, hogy tsupán magában *Lemberg* Városában, ötödnapra, ötvenre ment a' bé-szegődttnek számok. — Abban meg-eggyeznek mind a' két tudósítások, hogy tsupán külső Tartományokbóliek verbuáltatnak az *Odonell*' és *Laudon*' szabad Seregébe; de a' *Lemberg*i Levél azt írja, hogy két ezerig való Legények fognának fzedetni, kik is mind lovasok lennének, veres hajtókéjú zöld mondérral.)
Béts. az az örvendetes hír érkezett ide a' napokban, hogy *H. Hohenlöhe*, és *Beaulieu* Generálisok, nagyon meg-verték a' *Franziákat*, 's el-vettek tőlök húsz, és egynehány ágyúkat. — Tegnap estve jött egy Kúrir, 's a' mint hallik jó hirrel. A' jövő Postán reménylyük, világosabban, 's bizonyosabban irhatunk erről.

A' múltt Vasárnap kezdődött itten, 's már ezentúl minden Vasárnapokon fog tartani, 9-től fogva tíz óráig, a' győzedelemért való ájtatosság.

Örömmel írhatjuk, hogy *F. Királynénk* viselői állapotban vagyon.

M a g y a r O r s z á g.

Posony Vármegyéből, Dec. 10-dikén.

„A' mi kegyelmes Primásunk *nömen et omen*

omen^{en} habet. — Nem tsak névvel *Primas* (*Első*), hanem valósággal is. Olly nemes tselekedeteknek folyamata t. i. az ő Eminentiája' drága élete, mellyekben követésre méltó remekeket találhatnak mind Egyházi, mind Világi Rendjei kedves Hazánknak. — Látnak ő Eminentiájában egy jó Fő Papot, a' ki Apostoli tsendes buzgósággal törekedik gyarapítani Megyéjében az Isteni félelmet, és jó erköltsöket, mellyek egyedül-való tzélljai minden okos Vallásnak — de látnak egy jó Fő Hazafit is, a' ki igazán szereti Királyját és Hazáját; 's igyekezik ezeket úgy szerettetni más Hazafi Társaival is — hogy ezen bóldog egygyességnél fogva, öfzvekaptsolt erővel mozdíttathassék - elő a' Közjó. — Két új példáit közlöm, az ő Eminentiaja' eminens (ki-tetsző) hazai szeretetének. — A' *Posonyi Szeminárium*' avagy Pap-nevelő Házbeli Iffjak közzül azok, a' kik a' természeti tudományokat tanúlták, le jártak vólt ennekelötte a' Várból, a' Városban lévő Akadémiai Oskolákba. Ez mivel nagy ártalmára vólt az Iffjak' egészségének: különös Tanítói Székeket állíttatott-fel kegyes Fő Pálztorunk a' Szemináriumban. A' Természet' Históriajának tanítását bizatta Tisz. *Hedelmár György* Úrra; a' Böltselkedését pedig Tisz. *Bernát László* Úrra. A' nevezett Tudományokból, kétfzer tartatnak napjában letzkék; harmadik órában (örömmel említem) *Magyar Nyelv* — az Iffjak' foglatosságok. — Olly megbetsülhetetlen, és követésre méltó Intézet tétetett ugyan is az *Anyai Nyelvre* nézve, hogy eggy, a' végre

ki-választatott Theologus Nevendék - P a p, néhány magyarul jól tudó Ifjaknak minden Vasárnapokon letzkéket ad, melly letzkék, arra való útmutatások, mint tanítták osztán ezen utóbb említett Ifjak egész héten által több Társaikat a' Magyar Nyelvre, a' kik abban oktatás és gyakorlás nélkül szükölködnek. Hogy pedig ezen áldott rendelés annál foganatosabb lehessen, minden hónapban vizgáltatás fog tartatni a' Tanítók' Utmutatója előtt; a' fél esztendei próba pedig Főtisz. *Mayer József* Rektor, és *Posonyi Kánonok Ur*, 's a' több Elöljárók előtt; melly jeles alkalmatossággal Tisz. *Bernáth László* Ur leisz az Examinátor. — Ezen előadás foglallya magában egyik új példáját, Primásunk' Hazai - Szeretetének. A' másik ez: Minthogy az újjabb Országos Törvények szerént, nem fizetik többé a' R. Katholikus Lelki Atyákat, a' nem R. Katholik. Hivek; innen, nagy hijánosodása következett a' Katholikus Papok' előbbeni jövedelmeknek: úgy hogy a' Primási szélessen ki-terjedett Megyében magában tiz ezer forintra mégyen esztendönként a' hijánosság. Ezen tiz ezer forintoknak fizetése, nagy terhére lenne mostan a' közönséges Fundusnak; azért is saját Kintstárjából tellyesíti azt a' nemes gondolkozású Hertzeg Primás. “

Veszprémből, Decemb. 12-dikén.

„A' mi Városunk sótalan. Nintsen ugyan is semmi só a' só-házban. — Az eleség nem drága: a' kukoritzának kilája 35 garas; a' zabé egy forint, az árpáé 25 gar., a' tiszta bú.

búzái 3 forint, vagy ha igen tiszta 3 forint 30 kr. A' kukoritza' kilájának egy tallér volt a' múltt vásárkor az árra.

Méltó a' fel-jegyzésre: hogy a' *szömörtze fa'* (*Cotinus Linnei*) balsamja, melly már a' Veszprémi Patikában kézzen van, és a' szömörtzéből való fördés, a' köszvényt, 's száraz fájásokat el-óltja a' tagokban. — A' balsammal, tüznél kell a' fájós tagot kenni, 's bé-itatni. Ezen balsam a' kereszt-tson't fájását is el-vezzi, a' honnan szivárogoz az élet-nedvesség a' lábokra is, a' hol már *podagra* nevet kap a' fájdalom. — Szömörtze fa elég van *Kenese* körül. Ezen orvosságot egy még életben lévő öreg Pap találta-fel; sokakon segített már; mellyről is se a' régi, se a' mostani Fűszérek nem emlékeznek. — Ha a' szömörtze-fának levelei thea gyanánt meg-főzetnek: az azokból készültt ivó meleg viz a' nehéz nyavalyát meg-gátollya, ámbár ez, éjtszakai légyen is, ha csak más betegséggel nintsen egybe-köttetve.“

Az eddig fenn állott Kamerális Adminisztratóók, meg szünnek.

Török Birodalom.

Sokat akar a' szarka, de nem bírja a' farka. Ezen Magyar példa-beszédet lehet alkalmaztatni a' Divánnak nagy részére. — A' mint t. i. minden *Konstántzinpolyi* Tudósítások bizonyítják, örömet hadat akarna ez, a' maga régi szövettségeseinek eztekelésére, az *Oroszok* ellen; de alig ha ki-hathat szándékja a' tanáskozó szobán kívül: mert nints erő, mellyel ki-állhasson az *Orosz* hatalmasság ellen.

Ez,

Ez, a' mint egy *Chotyimi Levél* bizonyítja, *Akiermann* tájján *Besszarabia* szélén húsz ezer *Katonáival*, *Chotyimhoz* nem igen messze pedig 25 ezerrel leseti a' *Törököket*, he nintsenek e mozgóban ellene?

A' *Skáldis* (*Schelde*) folyó-vizéről meg-igértük közelébb, hogy mostani *Leve-lünkben* bővebben fogunk rólla emlékezni. — Veszi ez eredetét, *Frantzia* Országnak *Picardia* nevü Tartományában. A' nevezetesebb *Frantzia*, és *Belga* Városok, mely-lyeknek falait mossa, következők: *Cam-brai*, *Valenciennes*, *Dornik*, *Gent*, és *Ant-verpia*. Mintegy 45 mértföldnyi kerengése után, *Antverpián* alól a' *Nord*, vagy az *Északi* Tengerbe szakad. Ollyan mélységű viz ez *Antverpián* alól, és fellyül is egy darabig, hogy a' nagy tengeri hajók is fel-járhatnak rajta a' tengerből, egész *Antver-piáig*. De mivel a' torkolatja, a' *Hollandiai* Közönséges Társaság' birtokába esik, az az *Hollandiai* föld éppen ott a' *Skáldis* vizének két partja, a' hol az a' tengerbe foly: erre nézve, sántzot hánytak a' *Hollandusok* a' *Skáldis*' partjára, 's ágyúkat szegzettek ki belőlle; még e' felett, egy, ágyúkkal meg-rakott őrző hajó is áll a' sántz mellett, melly minden hajót meg-állít, a' melly a' *Skáldis* vizén akar fel-menni *Antverpia* felé, vagy arról szándékozik a' tengerre; meg-visgálja a' portékáját, 's jól meg-taksálja. Ezen nyüigtől meg akarta vólt szabadítani *II-dik* *Jósef* Tsászár az *Austr.* *Belgyiombéli* hajó-kát; a' minthogy el is indíttatott egy *Ant-verpiai* rakott hajót 1784-dik esztendőben a'

a' tengerre, olly parantsolattal, hogy meg ne álljon a' Hollandiai Vámnál, és ha megszóllják, mutassa a' Ts. Kir. Pátensst. Így tselekédett a' hajó; de a' Hollandusok bizony rá löttek: 's a' Pátensnek nem vólt ágyú ellen való ereje. Ebből háború kezdődött, de a' melly nem sokáig tartott. A' Hollandusok meg-maradtak előbbeni jussokban; mellyhez azért ragaszkodnak ök olly igen, mivel ha ingyen járhatnának ki 's bé az idegen hajók Hollandia' partjai között a' Skáldison: úgy inkább Antverpiát választanák ki-fogó helyeknek, mint Hollandiának fő kereskedő Városát *Amsterdamot*, mivel ennél nints olly alkalmas helyek, mint vólna Antverpiánál. De úgy meg-bukna *Amsterdam*, 's *Antverpia* lenne az a' virágzó Város, melly vólt, minekelötte bé-zárták vólna a' Skáldist a' Hollandusok.

A' Frantzia Nemzet-Gyűlése furtsa dolgot tsinált, mert hogy hasznosnak látta, Frantzia Országra, 's ennek Barátira nézve, a' Skáldison való szabad hajókázást: ö bizony betsülettel el-végezte, hogy a' Skáldis ne légyen többé bé-zárva, 's közönsé-gessé is tétette ezen végzését Nov. 25-dikén, és így éppen azon a' napon, mellyen meg-kérté a' Ts. Kir. Minister Gr. *Stahremberg* a' *Hollandiai* Közöns. Társaság' Rendjeit, hogy meg ne engedjék a' Fr. fegyveres hajókat fel-menni *Antverpia*' Várához a' Skáldison; melly kérésnek tartozott tellyesítését meg is ígérték az említett Rendek, Gr. *Stahremberg*-hez adott feleletekben. — Ezekből könnyen láthatja kiki, hogy a' *Hollandusok*, 's követ-ke-

kezésképpen ezeknek frigyos Társaik az *Anglusok* se menekednek meg a' Frantziákkal való hadtól.

Egész erőben is tétetnek *Angliában* a' hadi készültek: ha tsak azoknak tzellyát meg nem akadályoztatja a' belső villongás.

Lengyel Ország.

A' Koronának néhai Nagy-Marsallja, ama' nevezetes Hertzeg *Poninszky*, olly nagy bünösnek találtatott volt (a' mint tudjuk) az előbbeni Országos Gyűléstől, hogy sok ideig tartott fogsága után, négy esztendővel ez előtt mindonétől meg-fosztatott, az eggy életén kívül, 's örökre kiltatott Lengyel Országból, azzal a' fenyegetéssel, hogy ha bé mérészlené valaha oda tenni a' lábát: szabad légyen akárkinek, a' ki elő találánója, agyon ütni. — Mi történik a' múltt hónapban? — Egyszerre *Varsóban* temett ezen nagy esetű Ember, 's nem tsak Hertzegnek, hanem Korona' Nagy-Marsalljának írja magát, 's kívánnya négy esztendőktől fogva való fizetését. — Más gondolatú Országos Gyűlés vagon tudni-illik már most, mint négy esztendővel énnelötte.

Az Oroszok ellen hartzolt Lengyel Seregek' egyikének, még Amerikában is (a' hol t. i. katonai érdemei által *Cincinnati*-rendjét nyert) esmeretes vitézségű Vézere *Kofziuszko*, minekelötte oda hagyta volna Lengyel Országot, következő értelmű Irást bocsátott a' Királyhoz:

21 Nagy

„Nagy kegyelmességű Fejedelem! Ha engemet valamely orosz golyóbis halálra talált volna: úgy hiszem, hogy az én Atyáimnak földjébe takarítottam volna el; most még élek, és nem tudom, melyik kerülete az a földnek, a melyben sír készül az én tsentjaimnak. — Istennel bizonyítom Felsőes Uram, hogy én el-jártam kötelességemben, semmivel se vádol lelkem' esmérete; de sirnom — keservesen kell sirnom — hogy olly sok vér omlott-ki, 's még sem segített általa a' Hazán, a' Királyon, és az én kedves Polgár-Társaimon — talám nem is segíthetnek többé. — Én útra indulok, nagy kegyelmességű Király — Szabadságért hadakoztam — Szabadságért akarok meg is halni.“

Ezen szavai *Koszjuszkónak*: „szabadságért hadakoztam“ alkalmatosságot szolgáltat minékünk egy észre-vételre. Ez az: Igen különös per forog ám fenn a' hasonlásban lévő Lengyel Felekezetek között. A' mostani Országos Gyűlés, melly *Grodno* ban tartatik, Gróf *Pototzky*' Marsallsága alatt, azt mondja, hogy ő, a' Lengyel Közös. Társaság' szabadságának vissza-állításában munkálódik, 's ezért hadakozott az Oroszok' fegyverével. — Az előbbeni Gyűlésnek főfő Tagjai is, kik most *Saxonianak Leipzig (Lipsia)* nevű Városában tanátskoznak, Gr. *Nalachovszky*', és Hg *Sapieha*' intézések alatt, azt vallották, 's vallyák, hogy az ő törekedéseiknek egyedül való tárgyak vólt kedves Hazájok' szabadsága, 's boldogsága. — Viadalra is ezért keltek.

(Gróf

(Gróf *Malachovszky*, és Hertzeg *Sapieha* Párisba mentek.)

Spanyol Ország.

A' meg-bukott Gróf *Florida-Blanca*' helyébe, Gróf *Arandát* állította vólt elő a' Király egy ideig, külső dolgokra ügyelő Miniszternek; de minthogy ez az Úr már éltes, a' jelenlévő környúlállások pedig igen nyomosok: külső dolgokra ügyelő valóságos Miniszterré tétetett *Duca d'Alcudia*, a' kinek nem régiben ajándékozta vala a' Király a' Hertzegi nevet, 90 ezer arany jövedelmű jószággal, Státus-Tanátsossággal, és a' Kir. Testörző Seregnek Fő-Strásamesterségével együtt. — Szép ajándék egyfzerre. — Gr. *Aranda* meg-maradt tsak ugyan Miniszteri tisztességében, és a' Státus-Tanátsnál való előlülésben is. — Az új Miniszter, Nov. 15-dikén lépett-bé hivatalyába, 's más nap mindjárt audientziát adott minden külső Minisztereknek; 18-dikon pedig különösen *Bourgoin* Úrnak, a' ki a' Frantzia Nemzet' részéről van *Madridban*, de még nem esmer-tetett-meg ez ideig Frantzia Miniszternek.

A' Frantzia Papokra nézve, kik mind nagyobb nagyobb ízámmal takarodtak-által *Spanyol Országba*, következő értelmű rendelést adott-ki a' Király, Nov. 2-dikán: hogy *Spanyol Ország'* határához érkezhén az említett Papok, bé ne botsáttassanak különben az Országba, hanemha valamelly *Spanyol Consullól* passzusok lejénd. Minek-utánna meg-visgálták a' Határ-Birók a passzusokat, tartoznak a' Frantzia Papoka a'

a' Tartomány' Elöljárójához, ez pedig valamely Püspökhöz küldeni. Egy jövevény Frantzia Papnak se szabad lefz *Madrid*ba, se más tartományi fő Városba menni. A' kik már benn vagynak *Madrid*ban, azok is tartoznak ki-takarodni. A' Püspököknek kötelességek fog lenni, a' vándorló Frantzia Papokat *Klaftromok*ra fel osztani, ott azoknak beszédjeikre, 's tselekedetjeikre vigyáztatni, 's meg nem engedni, hogy valamely magános Embernél élhessenek, közönséges, vagy magános Tanítói hivatalt folytathassanak, 's a' Mise-mondáson kívül, más Egyházi foglalatosságot vihessenek-véghez.

Elegyes Tudósítások.

Addig 's addig, hogy *Szabaudia* (*Savoyen* tsak ugyan egyesüle Frantzia Országgal. — Nov. 27 dikén terjesztette a' Nemzet-Gyűlése eleibe ezen egyesülés éránt maga értelmét, a' Konstitutióra ügyelő, és Diplomatika Deputátzió, *Gregoire* Püspök által. Igyekezett az Orátor, hosszas előadásokkal megmutatni, hogy ezen egyesülés által tellyeséggel nem fog megromtódni azon magasztaltt maga' meghatározása a' Frantzia Nemzetnek, hogy birtokainak határait tellyeséggel nem akarja terjeszteni; és továbbá, hogy egy-formán használ mind *Frantzia Országnak*, mind *Szabaudiának* az egyé-létel. — *Gregoire*' Beszédét, nyomba követte a' Végzés, mellynek ide megy-ki az értelme: hogy *Szabaudia* Tartománya, mostantól fogva egy nyóltzvanegyed része, vagy osztálya legyen a' Frantzia Közöns. Társaságnak

nak, *Montblanc* nevezet alatt, 's tiz Deputátusokat küldhessen a' Nemzet-Gyűlésére.

A' Német, és Frantzia Katonák között nagy az egymás ellen való fel-gerjedtség, a' mint *Frankfurtból* írják. A' kik a' Városnak vissza-vételénél sebbe estek, akár Prusszusok 's Hasszusok, akár Frantziák lettek legyen, előbb egy helyre vitettek, gyógyítások végett. De ezek, fekvő ágyaikban sem alkhattak-meg együtt; azért is külön kellett őket szállítani. A' Frantziák tehát vitettek a' Tsászári Verbunk-házba; a' Prusszusok és Hasszusok pedig a' *Compostelbe*. — Igen gazdagon alamisnázkodnak Izámokra *Frankfurt* Városának Lakosi.

Frankfurt Városa, kívülről meg-erössítetik palánkokkal. — *Königstein* Várát, melly mintegy 2 jó mértföldnyire esik oda, 6 dikön kezdték-el ágyúzni a' Prusszusok. A' Város nem egyéb volt már Dec. 9-dikén, szomorú tekintetű omladékoknál. A' Várba szolgáló viz-tsatornát is el-rontották a' Prusszusok: még sem adta volt meg magát az említett napon a' Frantzia Őrizet. — A' *Custine*' Armádiája, még *Weilbachnál* vagyon; a' Pruss. Sereg pedig *Höchstnél*, egy mértföldnyire *Frankfurthoz*. — Nov. 28-dikán öszve kaptak néhány Prusszusok, és Frantziák, *Rosbach* nevezetű *Hessen-Darmstadt*i Falunál. Egy Prusszus Huszár egy lovas Fr. vadásznak esett, de ez kélszebb volt 22 kemény vágásokat ki állani a' fején, és jobb karján, mint sem magát meg adni. Végtére el hanyatlott, hanem ar Embert szerető *Hessendarmstadt*.

stadti Landgráf által fogantatottan gyógyítatik. — Az Evreuxi (Fr.) Püspök meg házasodott. — *Szitziliának*, *Vizzini* nevű Városához ezer lépésnyire, a' múltt Sept. 25-dikén reggel hirtelen egy fekete felleg kerekedett, mellyből nádméz ízű, 's manna erejű, apró szemű nyúlós esső hullott. — *Vizzini* Városának *La Pira* nevű Doktora, hires Chymikus, 's meg-igérte, hogy az említett esső-tseppeknek mivóltokról fogja tudósítani a' Világot. — Az *Orosz* Tsászárné kéri *Svéd* Orzágtól, a' szegődségben lévő hadi segítséget; de a' *Svéd* Kormányzék azt felelte, hogy tsak azon esetre tartja magát kötelesnek a' segítség-adásra: ha meg lesz támadva valamelly ellenség által *Orosz* Ország. — Egy szegény *Frantzia* Affzony el-ment nem régiben, háromszor egymás után, *Remorentin* Városába búzát vásárolni; de mivel harmadszor is üressen kénytelenítettett vissza térni: kapta eggyetlenegy gyermekét, meg-fojtotta; 's azután magát fel-akasztotta.

J o b b í t á s.

A' 864 ódalon: *Chimiai* helyett kell olv. *Chimai*. — a' 866-dik oldal végén, a' nagy betűknek így kell lenni; P. M. T. I. P. CC. S. V. I. P.

